

Målnummer:	UM3617-24	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2024-10-30		
Rubrik:	Vid en ansökan om förlängt uppehållstillstånd på grund av arbete har upprepade brott, där påföljden bestämts till dagsböter, ansetts utgöra skäl för att med stöd av 5 kap. 17 § första stycket utlänningslagen avslå ansökan.		
Lagrum:	• 5 kap. 17 § utlänningslagen (2005:716)		
Rättsfall:	• MIG 2013:13 • MIG 2019:23 • MIG 2024:1		

REFERAT

Efter att ha haft uppehålls- och arbetstillstånd på grund av arbete under perioden 2017–2021 ansökte VV om permanent uppehållstillstånd alternativt förlängt uppehålls- och arbetstillstånd för att fortsätta arbeta i Sverige. VV hade dömts för rattfylleri i oktober 2018 och för ringa narkotikabrott i januari 2022. Påföljden blev dagsböter vid båda tillfällena. Han hade i april 2022 även fått en ordningsbot för underlåtenhet att vid färd använda bilbälte. Migrationsverket avslag VV:s ansökan med motiveringen att de brott han gjort sig skyldig till utgjorde skäl att vägra honom uppehållstillstånd och att det inte heller fanns några synnerligen ömmande omständigheter i ärendet samt beslutade att utvisa honom ur Sverige.

VV överklagade Migrationsverkets beslut till Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2024-03-15, ordförande Andersson), som avslag överklagandet och i likhet med Migrationsverket fann att skälen mot att bevilja VV uppehållstillstånd i form av upprepad brottslighet vägde tyngre än den förhållandevis svaga tillståndsgrund i form av arbete som talade för att bevilja honom sådant tillstånd.

VV överklagade migrationsdomstolens dom och yrkade i första hand att han skulle beviljas förlängt uppehålls- och arbetstillstånd och i andra hand att målet skulle visas åter till Migrationsverket för förnyad handläggning samt förde fram följande. De brott han gjort sig skyldig till har varken lett till, eller med beaktande av svenska domstolars praxis, kunnat leda till ett fängelsestraff. De har inte heller inneburit ett angrepp mot någons hälsa, frihet eller frid eller annars inneburit en påtaglig integritetskränkning och inte riktat sig mot samhällsordningen eller något annat skyddsvärt samhällsintresse. Det rör sig inte heller om upprepade förseelser, utan om separata brott med flera år emellan. Eftersom det inte rör sig om en första ansökan om uppehållstillstånd utan om en förlängning krävs det dessutom att brottsligheten är av mer allvarligt slag för att neka honom uppehållstillstånd.

Migrationsverket ansåg att överklagandet skulle avslås och förde fram följande. VV har gjort sig skyldig till upprepad brottslighet. Brottet rattfylleri indikerar en ovilja att respektera svensk rätts- och samhällsordning och utgör en fara för andras liv och hälsa. Denna ovilja är en indikation på återfallsrisk. I fråga om ringa narkotikabrott understödjer användningen av narkotika den grövre brottslighet som är kopplad till införsel och försäljning av narkotika. Det finns ett samhällsintresse att beivra dessa två typer av brott. Regeringen har även i förarbetena till nuvarande lydelse av 5 kap. 17 § utlänningslagen (2005:716) tydligt indikerat en skärpning av rättsläget som gör det möjligt att neka uppehållstillstånd på grund av brottslighet i betydligt större utsträckning än tidigare.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2024-10-30, Liljeqvist, J Axelsson, referent, och Johansson / föredragande Muhieddine), yttrade:

1. Det som målet gäller

Frågan i målet är om de brott sökanden gjort sig skyldig till utgör skäl för att neka honom förlängt uppehållstillstånd på grund av arbete.

2. Rättslig reglering m.m.

Vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd ska särskilt beaktas om sökanden har gjort sig skyldig till brott eller brott i förening med annan misskötsamhet (5 kap. 17 § första stycket utlänningslagen).

Migrationsöverdomstolen har i rättsfallen MIG 2013:13 och MIG 2019:23 uttalat sig om förutsättningarna för att avslå en ansökan om uppehållstillstånd på grund av brottslighet. Av rättsfallen framgår att en avvägning ska göras mellan brottsligheten och skälen för att bevilja utlännen ett uppehållstillstånd.

Den 1 augusti 2022 ändrades lydelsen av 5 kap. 17 § utlänningslagen i skärpande riktning. Ändringen innebar att ordet brottslighet byttes ut mot brott. Genom ändringen markerades att det är tillräckligt med ett brott och att det alltså inte behöver vara fråga om brott av viss omfattning för att uppehållstillstånd ska kunna nekas.

I förarbetena till bestämmelsen (prop. 2021/22:224 s. 87 och 120) uttalades följande. Vid bedömningen av om en ansökan om uppehållstillstånd ska avslås på denna grund ska brottets karaktär, påföljdens stränghet och risken för återfall i brott beaktas. Har brottet föranlett ett längre fängelsestraff är det som regel motiverat att neka uppehållstillstånd. Om brottet har inneburit ett angrepp mot någons liv, hälsa, frihet eller frid eller annars inneburit en påtaglig integritetskränkning talar det också med styrka för att uppehållstillstånd ska nekas. Detsamma gäller när brottet har riktat sig mot rättsordningen eller något annat särskilt skyddsvärt samhällsintresse. Detta gäller även om en icke frihetsberövande påföljd döms ut. Även mindre allvarliga brott där påföljden bestämts till böter kan ligga till grund för ett avslagsbeslut, i vart fall om det rör sig om upprepade förseelser. De skäl som utlännen åberopar som grund för uppehållstillstånd ska, liksom hittills, vägas mot anmärkningarnas tyngd i det enskilda fallet. Ju starkare skälen för uppehållstillstånd är, desto allvarligare brott bör krävas för att uppehållstillstånd ska kunna vägras och tvärtom. Bagatellartade förseelser bör dock aldrig vara tillräckligt för att neka uppehållstillstånd. Det bör också beaktas om utlännen tidigare har beviljats uppehållstillstånd i Sverige eller om han eller hon ansöker för första gången. Om utlännen tidigare beviljats uppehållstillstånd och fått en anknytning till Sverige bör det normalt krävas att brottsligheten är av mer allvarligt slag för att motivera ett avslag, än om utlännen ansöker för första gången.

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

VV har ansökt om förlängt uppehållstillstånd på grund av arbete. Han har under sin tid i Sverige gjort sig skyldig till brott i form av främst rattfylleri och ringa narkotikabrott. Dessa två brott begicks 2018 och 2021 och påföljden bestämdes vid båda tillfällena till dagsböter. Det rör sig alltså om upprepade brott, där risken för återfall i allmänhet får bedömas vara större än vid brott som begåtts vid ett enstaka tillfälle.

Eftersom VV tidigare beviljats ett uppehållstillstånd krävs normalt att brotten är av mer allvarligt slag för att motivera ett avslag på ansökan, än om det rör sig om en första ansökan om uppehållstillstånd. Den aktuella tillståndsgrunden som arbetstagare är dock förhållandevis svag (MIG 2013:13 och MIG 2024:1) och det har inte kommit fram att VV har någon annan beaktansvärd anknytning till Sverige.

Migrationsöverdomstolen anser efter att ha vägt de skäl VV åberopat som grund för uppehållstillstånd mot de brott han begått, att brotten utgör skäl för att med stöd av 5 kap. 17 § första stycket utlänningslagen vägra honom uppehållstillstånd. Då det inte heller finns andra skäl för att bevilja VV uppehållstillstånd ska överklagandet avslås.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2021/22:224 s. 87 och s. 120
